

Brak i obitelj u Bibliji

**Iz2019 (ISVU: 201823) izborni predmet,
FFRZ, ECTS 3, petkom u 14:15,
seminar I (002)**

Niko Bilić, SJ

amdg.ffrz.hr → nastava

Brak i obitelj u Bibliji, ECTS 3,
online
amdg.ffrz.hr → nastava

Temelji obiteljskoga identiteta u Bibliji

A) Djeca i roditelji

4. zapovijed

B) Muž i žena

6. i 9. zapovijed

Kristov identitet

- Tko je moja majka, tko su moja braća? (Mt 12,48)
 - Čovjek: a) tijelo, osjećaj, mašta
 - B) duh: razumijevanje, pamćenje, odlučivanje
- “Ti si *moj sin*” (Mk 1,11; Lk 3,22)
 - Usp. Mt 3,17; 17,5; Mk 9,7; Lk 9,35
 - Krštenje (“ti”)
 - Preobraženje (“on”, usp. 2 Pt 1,17)
- “ako si *sin Božji*” (Mt 4,3.6)
 - “Odlazi, Sotono!” (Mt 4,10)
- Novi zavjet o Kristu – Sinu:
- iz obitelji
- Rađanje, roditelji, dijete

Četvrta zapovijed

- **Obitelj: djeca i roditelji**
 - Psihološki prvo
 - Prije 6. i 9. zapovijedi
- **Izl 20,12; Pnz 5,16:**
- **Priznaj punu važnost svoga oca i svoje majke!**
 - Proslavi ih! – כבוד *kabôd*
- **Pavao – i djeca slušatelji Riječi (Ef 6,2):**
- **“prva zapovijed s obećanjem” (Ef 6,2)**

Evandeoske pouke

- **Iskustvo**: Što činiti za vječni život? (Mk 10,17)
- 4. zapovijed *zaključak* (Mt 19,19; Mk **10,19**; Lk 18,20)
- **Pouke**: 1. Prijatelj kuca o ponoći (Lk 11,5)
 - Odgovor u **11,7**:
- “Dječica su već u postelji”
 - Zaštita, počinak
 - Spontano poštovanje i kod odraslih
- 2. Sin traži od oca (Mt **7,9-11**;
Lk 11,11-13)
- Kruh, ribu, jaje
- Bez granice – bez definicije
- Povjerenje: zna što će dobiti

Odnos prema autoritetu

- Idi na posao (Mt 21,28)!
- Otac šalje sina; odgovor:
- “Hoću” (v30) – laž
- “Neću!” (v29)
- Predomislio se, pokajao
- Došao k sebi! (Lk 15,17)
 - Kod oca i slugama dobro (v17)
 - Primi me kao slugu (v19)
- Briga za *očevo i njegovo* (15,31)
 - Upravljati dodijeljenim (15,12)
- Otac: *slika Božja*; traži akciju: haljina, prsten... (v20)

Prva i treća zapovijed

- “ljubomorni” Bog prati potomke (Izl 20,5; Pnz 5,9)
- *Brine se za krivnju* na djeci, unucima, praunucima
 - Djeca trpe zbog promašaja roditelja
- Bog prati djecu Adama i Eve:
 - Kajin i Abel (usp. 4,9)
- *Noa i djeca: savez* (Post 9,8)
 - Spas od potopa *po obitelji!*
- Terahov sin (11,31):
- Abraham
- Sedmi dan (Izl 20,10; Pnz 5,14):
- “i sinu, i kćeri” svetost i odmor

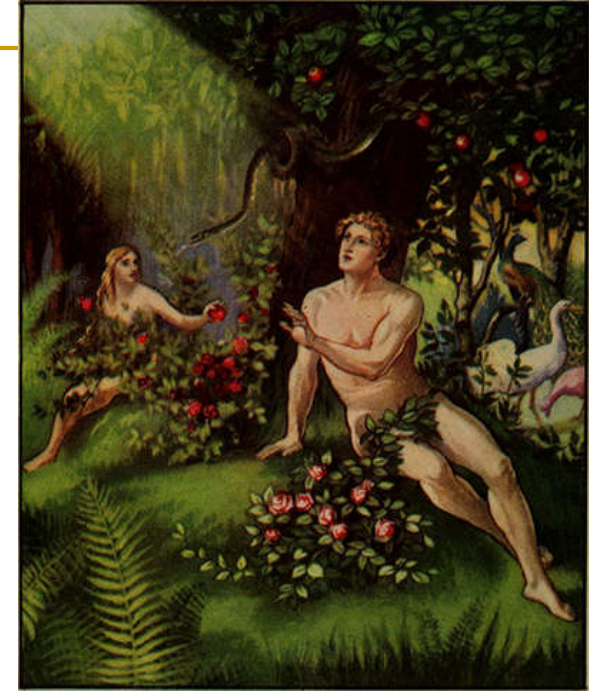
Šesta zapovijed

- Čuva nezatomljivu bračnu vezu
 - “Ne čini preljuba! Nemoj bludjeti!” (Izl **20,14**; Pnz 5,18)
 - Kušnja: Je li dopušteno otpustiti? (Mk 10,2)
- Početak: Nebo i zemlja od Boga (Mk 10,6)
 - Za razliku od ljudske predaje
- Jedinstvo muža i žene *od Boga* (Mk **10,6-9**)

Stvaranje

- Post 1,27 vrhunac stvaranja, sve – veoma dobro (v31):
 - Poslije: odmor, svetost
- *Muško i žensko* – stvori ih
 - Slika zajedništva: “Načinimo!” (1,26)
- Budite plodni (1,28)
 - → Izabrao sam vas da rod donosite (Iv 15,16)
- Vladajte – upravljajte (Post 1,28)
 - Dobar gospodar nastaje u obitelji

Jedinstvo

- Jedinstvo muškaraca i žene (Post 2,24):
- Odgovor na samoću (18)
- Kao on: ide u susret, pred njim je (2,20)
 - Međusobna životna potpora
 - “Ljubite jedni druge” (Iv 13,34; 15,12.17)
- “Moja” – iste biti (עצם *‘ešem* “kost”) i sastava (בשר *bāšār* “meso” Post 2,23)
 - Izloženi, bez straha (25)

Ljubav

- Za vječni život (Lk 18,18 ⇔ Mt, Mk)?
 - Prvo pravilo →
- Čuvaj brak (Lk **18,20**)!
- Nebo i zemlja prolazni, ne Zakon (Lk 16,17)
 - Prva primjena →
- Tko otpusti ženu – čini preljub (**18**)!
 - Zapovijed ljubavi prema bližnjemu (Lev 19,18):
- Ljubi ženu svoju kao samoga sebe (Ef **5,33**)

Deveta zapovijed

- ❑ Svijet želja (Izl 20,17; Pnz 5,21)
- “Ne poželi!” –
- Unutarnja veza
 - ❑ radikalno u Mt **5,28**:
- Važan je čovjekov pogled, važno je srce

Savez

- **Ljubav i Savez s Bogom**
- **↔ preljub: apostazija**
 - **Božanska nakana u Izl 6,7:**
- **“*Uzimam vas za svoj narod*”**
(**לָקַחְתִּי** *lāqah* Izl 6,7)
- **Zajedništvo muža i žene u Post 2,24:**
- **Muž će prionuti uza svoju ženu**
(**דָּבַק** *dābaq* Post 2,24)
- **Duša *prianja* uz Boga (**דָּבַק** Ps 63,9)**

Nov početak

- Potrebno *ostavljanje*
(עֲזָבָה 'āzab Post 2,24 usp. Ps 22,2)
 - Osamostaljenje prije zajedništva
- Pavao: Kristovo otajstvo (Ef 5,32)
 - Isus ostavlja božansko dostojanstvo
 - Opustošio samoga sebe (Fil 2,7)
 - Jedno s ljudskom naravi
 - smrtno tijelo (σάρξ בִּשְׂרָ בāśār Iv 1,14)
- Što Bog združi, čovjek nema moć rastaviti (Mt 19,6; Mk 10,9): Bog i čovjek u Kristu
 - U brak – kao Krist u utjelovljenje

Svadba

- ❑ Prvo znamenje (**Iv 2**):
- **Svadba u Kani**
 - ❑ Primjer za kraljevstvo Božje u Mt 22,2-14):
- **Gozba za sina koju otac kralj pripravlja (Mt 22,2)**
 - ❑ Drugi Učiteljev primjer u Mt 25:
- **Svadba na koju zaručnik može kasniti (Mt 25)**
- **Osnivanje obitelji – slika Kraljevstva Božjega**

